

«Νομοσχέδιο της υποταγής»

Του ΒΕΝΙΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, καθηγητή του ΕΜΠ

Με το νομοσχέδιο αυτό, η κυβέρνηση εντείνει τον πόλεμο εναντίον της Παιδείας, αποσκοπώντας αφ' ενός να μαζέψει ψήφους ως εγγυητής της τάξης, αφ' ετέρου να κάνει τα πανεπιστήμια κυβερνητικά όργανα.

Πέρα από ασάφειες και πολυπλοκότητες, από σαπουνόφουσκες και χαρτιά περιτυλίγματος, μέλημα του νομοσχεδίου είναι η ασφυκτική κηδεμονία του υπουργείου πάνω στα ΑΕΙ, την οποία, στη νεογλώσσα του, αποκαλεί «ενίσχυση της ακαδημαϊκής αυτοτέλειας». Καταργείται θεσμικά η υποχρέωση της πολιτείας να χρηματοδοτεί τα ΑΕΙ, τα οποία παύουν να είναι ΝΠΔΔ.

Τα υποτάσσει στο υπουργείο Θρησκευμάτων μέσω τετραετών συμβολαίων από «ελεύθερη διαπραγμάτευση στόχων» μεταξύ χρηματοδότη και χρηματοδοτούμενου (τα οποία έχουν ήδη παταγωδώς αποτύχει στη θάσσερομπλική Βρετανία). Μέσω υποχρεωτικής υπαγωγής σε πρότυπο εσωτερικό κανονισμό που θα εκδώσει το υπουργείο, άγνωστο μέχρι στιγμής, με ρήτρα διοικητικών τιμωριών. Μέσω ρυθμίσεων που αγγίζουν ακόμη και τις μεθόδους και το περιεχόμενο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των εξετάσεων.

Μήπως, όμως, κηδεμονεύει για το καλό της Παιδείας, την οποία υποβαθμίζουν τάχα οι «βολεμένοι» πανεπιστημιακοί; Ασφαλώς όχι. Κι όχι μόνο επειδή τα μέχρι τώρα δείγματα γραφής αναδεικνύουν κυρίως γραφειοκρατική παρενόχληση (αρνήσεις και καθυστερήσεις θέσεων, εγκρίσεων επαγγελματικών δικαιωμάτων πτυχιούχων, επιδοτήσεων κ.λπ.), αλλά και διότι το ίδιο το νομοσχέδιο, με ευνοϊκές διατάξεις για τους πολυθεσίτες καθηγητές ακόμα και μετά τη σύνταξή τους, παροτρύνει τους διδάσκοντες να βολευτούν (όσο μπορούν), με όρους αγοράς, εις βάρος της αποστολής τους. Πριμοδοτώντας τους ήδη «βολεμένους», το υπουργείο δεν τιμωρεί μόνον τους απείθαρχους. Αμείβει επίσης, τα πιστά στηρίγματά του. Είπατε τίποτα για διαπλοκή;

Εγγυάται, όμως, την «ομαλότητα» το νομοσχέδιο, με τις ρυθμίσεις περί ασύλου; Προφανώς όχι.

Πέρα από τις γελοιότητες περί χώρων (άσυλο να 'ναι τα αμφιθέατρα αλλά όχι οι τουαλέτες), η συχνή παρέμβαση της αστυνομίας στα πανεπιστήμια (και η φυλάκιση των πρυτάνεων εάν δεν την καλούν) δεν θα αποκαθιστά την τάξη. Θα 'ναι πηγή αταξίας, θα προκαλεί τη βία.

Αν ήθελε πράγματι το καλό της Παιδείας, το υπουργείο θα άλλαζε πολιτική, όχι θεσμούς: Για παράδειγμα, περί πολλαπλής βιβλιογραφίας, θα καλούσε τα ιδρύματα να υποβάλουν προτάσεις για βιβλιοθήκες και εκτυπωτικές μονάδες, με εγκαταστάσεις, υπαλλήλους και εφοδιασμό, και θα τις χρηματοδοτούσε.

Όσο για τα μεγάλα προβλήματα, πέρα από τη στήριξη των ιδρυμάτων (και όχι την υποταγή τους), μια πραγματική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση οφείλει να έχει οραματικούς μακροπρόθεσμους στόχους. Αναμεταξύ τους τοποθετώ απαραίτητα τους εξής δύο:

1 Να μετατραπούν σε πανεπιστήμια τα επαρχιακά ημιεπιστήμια των ολίγων φοιτητών και των συμβασιούχων διδασκόντων (που υπηρετούν σε κλάσμα θέσης και αμείβονται με κλάσμα μισθού), τα οποία οι κυβερνήσεις έσπειραν σαν μαρούλια και αρνούνται να τα ποτίσουν.

2 Να εξοβελιστεί από την Παιδεία η παπαγαλία και η ακρισία, η οποία, μετά τις πανελλήνιες εξετάσεις, έχει κυριεύσει και τις διαδικασίες επιλογής διδασκόντων. Να αναβαθμιστούν η στοιχειώδης και η μέση εκπαίδευση και οι λειτουργοί τους.

Ας μη φωνάζουν υστερικά ορισμένοι πως δεν έχουμε θέσεις. Και έχουμε, και τις βελτιώνουμε, και τις επεξεργαζόμαστε μεθοδικά. Δεν χωρούν δυστυχώς ούτε στα τηλεπαράθυρα ούτε στα μονόστηλα. Στο επερχόμενο συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ, αρχές Μάρτη, θα τις επικαιροποιήσουμε και θα τις εμβαθύνουμε.

Ως τότε, ας γίνει κατανοητό πως δεν είμαστε πολιτικοί αντίπαλοι της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση μας βλέπει έτσι. Μας πολεμά κι εμείς αμυνόμαστε. Απεργούμε γιατί δε μας αφήνει να κάνουμε τη δουλειά μας με τους όρους που απαιτεί η δουλειά μας: να διδάσκουμε τους φοιτητές πώς να οργανώνουν την πολυπλοκότητα με τη σκέψη, όχι πώς να εκτελούν εντολές άλλων.

